Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

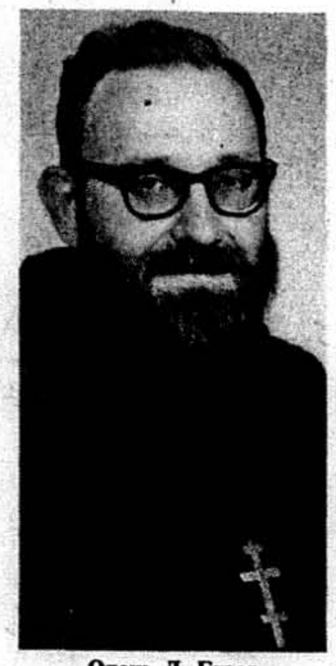
РІК XCII. Ч. 85. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го ТРАВНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 7, 1985 No. 85. VOL. XCII.

ОТЦЯ Л. ГУЗАРА НАЗНАЧЕНО ГЕНЕРАЛЬНИМ ВІКАРІЄМ

Філядельфія. — Релігійне Товариство „Свята Софія" повідомляє українську громаду про вшанування УКЦеркви та її Первоієрарха Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського Папою із наданням Кардинальської гідности з днем 24-го квітня ц.р.

„Віримо, що надання такої великої гідности прискорить визнання нашого патріярхату Римською Курією", — сказано в повідомленні товариства.

„Св. Софія" також подає до відома, що 18-го квітня ц.р., назначено нових осіб до ключевих постів у Львівській Архиепархії. Назначено о. Архимандрита Любомира Гузара протоцинкелем — генеральним вікарієм (протокол 5685) та о. крилошанина Івана Дацька канцлером (протокол ч. 5785). Назначення цих двох великих співробітників св. п. Патріярха Йосифа є ознакою, що хоч нова особа очолила УКЦеркву, праця Патріярха Йосифа продовжується.

Отець Л. Гузар

„Св. Софія" вітає нового кардинала та бажає успіхів у дальшій праці за розвиток помісности УКЦеркви та визнаня патріярхату УКЦеркви.

Релігійне Товариство

Митрополит Мстислав листувався з Президентом

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — У своєму слові в часі відправ у Провідну Неділю, 21-го квітня ц.р., Митрополит Української Православної Церкви Мстислав повідомив вірних, що він отримав листа від президента Роналда Реґена з датою 16-го квітня ц.р., в якому Президент просить Митрополита про особисту підтримку його внеску допомоги і охорони Нікараґуа. При тому Президент наголосив небезпеку підтримуваної Москвою диверсії на американських континентах.

У відповідь на листа Президента, Митрополит Мстислав написав в імені своїм і в імені тисячів вірних, що зібралися у Провідну неділю в осередку УПЦ в ЗСА в Бавнд Бруку, щоб як щороку згадати у молитві своїх рідних і мучеників та невинних жертв, які віддали своє життя в обороні свого народу і віри в Бога, Владика, між іншим писав:

„Зібрались тут сини і дочки українського народу, їхні діти, внуки чи правнуки, які пережили самі чи знають про ті нещастя, які наніс українському народові той сам комунізм, який загрожує сьогодні цілому світові, а в тому й волелюбній Америці.

Ми, які пережили мілітарну окупацію Української Народної Республіки совєтською Росією вд 1919-21 роках, знищення Української Автокефальної Православної Церкви в Україні по Першій світовій війні, а дальше всіх наших християнських Церков в Україні, голодове винищення мільйонів невинних українських селян в 1933 році, винищення української інтеліґенції в добу сталінського і єжовського терорів, варварське нищення культурних цінностей нашого народу в часі і після Другої світової війни, переслідування діячів української культури, правозахисників і борців за свободу українського народу, проти виразних зобов'язань підписаних СССР в Гельсінках в цій справі, намагання шляхом насильної русифікації і політики злиття націй знищити духову субстанцію української нації,

заявляємо Вам, Пане Президенте, що ми повністю підтримуємо Ваші намагання зупинити поширення комунізму на американському континенті і Вашу допомогу демократичним силам в їхній боротьбі з комунізмом і апелюємо до Конґресу схвалити Ваші пропозиції в цій справі.

А рівночасно з тим апелюємо до Вас продовжувати політику активної протидії імперіялістичній політиці СССР і підтримки всім тим народам поневоленим комуністичним імперіялізмом, які змагаються за елементарні права свободи кожній вільній людині в її суверенній державі".

В кінці свого листа Митрополит Мстислав висловлює надію, що протикомуністична політика Р. Реґена може допомогти в тому, що усі народи поневолені стануть вільними господарями на своїй території.

Копію цього листа Митрополит Мстислав вислав спікерові Палати Репрезентантів Томасові О'Ніллові, щоб довів його до відома членам Конґресу.

Голова Уряду УНР відвідав Лондон

Лондон (ОУПС). — Відзначаючи 65-річчя екзилю Уряду УНРеспубліки, проф. Ярослав Рудницький перебував з кінцем квітня в Лондоні, де крім участи в різних загальних зборах Українського Товариства в Конґресі КООГЦУ та на нарадах Европейського Комітету Тисячоріччя Хрищення України, він мав важливі зустрічі й розмови з політичними й науковими колами Великої Британії, зокрема з польським екзильним урядом у Лондоні.

З нагоди перебування в Англії прем'єр-міністра Браєна Малруні з дружиною, він взяв участь 29-го квітня в прийнятті на їхню честь у канадській амбасаді в Лондоні. Там він познайомився й мав важливу розмову про українські справи з прем'єр-міністром Марґаретою Тачер та іншими визначними діячами Канади й Великої Британії.

ДОСІ ВЖЕ П'ЯТЬ поліційних старшин із поліційної станиці в Квінсі, Н. Й. стоять перед оскарженням, що вони тортурували в'язнів під час переслухання. У першому переслуханні перед судом вони заявили, що не почуваються винними. На разі їх звільнили без наложення грошової поруки.

ФБІ РОЗПОЧАЛО ВЕЛИКУ акцію проти торгівців наркотиками серед відомого ґенґу мотоциклістів „Ангели пекла". Понад 1,000 аґентів веде цю акцію і досі арештовано вже 100 членів того ґенґу.

ЗАЯВА
КОМІСІЇ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Уже від довшого часу засоби масової інформації повідомляють, що в Канаді перебувають воєнні злочинці з часу Другої світової війни. У зв'язку з тим, федеральний уряд покликав спеціяльну комісію під проводом судді Дешена, щоб він цю справу перевірив та подав відповідні рекомендації. Український нарід зазнав багато жертв від нацистів, тому Комітет Українців Канади вітає появу комісії Дешена. Ми зголосили нашу готовість співпрацювати з комісією.

Та, на жаль, деякі середники мідії, за інформаціями центру Сімона Візенталя, дальше безпідставно обвинувачують українців у воєнних злочинах. Необґрунтовані ці заяви преси та інших кіл є шкідливі для гармонійного співжиття усіх громадян Канади, як теж зневажають добре ім'я українців. Багато українців згинуло в тюрмах нацистів, багато членів УПА, як теж і вояків українців канадської армії боролися проти гітлерівської загрози, тому не диво, що ця справа сколихнула цілу нашу громаду в Канаді. Вже зроблені відповідні протидії як пресові конференції, листи та заяви наших послів в парляменті.

Справу цю також розглянула Президія Централі КУК, як також вона була порушена на Річній Конференції КУК у Вінніпеґу в днях 15-го і 16-го березня 1985 року. Там рішено створити всеканадську комісію. На голову покликано відомого громадського діяча, адвоката Івана Григоровича. Осідком бюра комісії буде Торонто. До комісії входять представники усіх провінцій, а зв'язковим Президії КУК назначено Г. Дмитришина з Вінніпеґу. В Комісії Громадських Прав працюють такі підкомісії: правнича, дослідча, преси та інформацій і фінансова.

Завданням Комісії є:

1. Плянувати, координувати та провадити акцію проти знеславлювання українців;
2. Виступати в імені Комітету Українців Канади перед Дешен Комісією;
3. Інформувати пресу, радіо, телевізію та цілу громаду про наше становище;
4. Стежити, щоб усі леґальні процедури проходили в рамках існуючих канадських законів;
5. Збирати документацію, зізнання свідків та інші допоміжні матеріяли в цій справі;
6. Збирати потрібні фонди;
7. Завжди боронити добре ім'я українців.

Широко заплянована акція вимагає багато зусиль та фондів. Покликана Президією КУК Комісія Громадських Прав зможе цю працю виконати при співпраці та допомозі цілої громади. Тому звертаємося до вас із закликом допомогти.

Складайте пожертви на руки уповноважених збірщиків, або пересилайте прямо до Централі КУК на таку адресу: Ukrainian Canadian Committee, 456 M Main St., Winnipeg, Man. R3B 1B6, зазначуючи, що це пожертва на оперативний фонд Civil Liberties Commission. Кожний жертводавець одержить посвідку на доходовий податок.

В усіх справах, зв'язаних з цією акцією слід писати на адресу: Civil Liberties Commission Ukrainian Canadian Committee, 2397A Bloor St., West Toronto, Ont., M6S 1P6, tel.: (416) 762-9427.

Справа ця є дуже важлива, а позитивна її розв'язка у великій мірі залежить від нас усіх.

Іван Новосад, голова
Президії КУК
Іван Григорович, голова
Комісії Громадських Прав

Сенат обговорив федеральний бюджет

Вашінґтон. — У середу, 1-го травня, Сенат прийняв поправку до проєкту бюджету на 1986 рік, яка стосується пенсій в рамках соціяльного забезпечення.

У проєкті бюджету, що його запропонував Роналд Реґен і лідери Республіканської партії в Сенаті, передбачається підвищення пенсій на два відсотки в 1986 фінансовому році і в наступні два роки, якщо інфляція не перевищить чотири відсотки на рік. Якщо ж інфляція вище чотирьох відсотків, то підвищення пенсій повинно рівнятися відсоткові інфляції мінус два відсотки. Це дало б змогу зменшити дефіцит бюджету лише на рахунок пенсійних витрат на 4,4 більйона долярів у 1986 році і на 34 більйони на протязі трьох років. Відомо, що у проєкті бюджету передбачено загальне зниження дефіциту на 52 більйони в 1986 році і більш як на 300 більйонів долярів протягом трьох років.

Однак, багато сенаторів, як республіканців, так і демократів, не були згідні з пляном Р. Реґена про підвищення пенсій у 1986 році лише на два відсотки. Сенатори-республіканці Альфонс Д'Амато (Ню Йорк) і Пола Гокінс (Фльорида) внесли поправку, згідно з якою щорічні пенсійні виплати повинні залишитися без зміни. Ця поправка була прийнята 65-ма голосами проти 34-ох.

Так був нанесений перший удар на спробу президента Р. Реґена зменшити у 1986 році федеральні видатки на 52 більйони долярів. Але на цьому Сенат не зупиниться. За цим пляном Білого Дому треба або зовсім відмовитися, або скоротити виплати на 16 різних програм.

Р. Реґен запропонував збільшити військові витрати в 1986 році на три відсотки поверх інфляції. Опоненти Президента пропонували збільшити військові витрати рівно на стільки, на скільки виросте інфляція. На думку критиків Реґена, подібний захід дасть змогу зекономити три більйони долярів у 1986 році і щонайменше 17 більйонів на протязі трьох років. Президент, який погодився на тривідсоткове збільшення понад інфляцію, сказав, що „це та лінія, від якої я відступати не маю наміру".

У четвер, 2-го травня, Сенат прийняв резолюцію про замороження видатків на оборону в 1986 фінансовому році. В проєкті бюджету, запропонованому Президентом і групою сенаторів-республіканців, передбачався зріст видатків на оборону на три відсотки у порівнянні з 1985 роком. У першому проєкті бюджету Р. Реґен пропонував підвищення на шість відсотків.

Як повідомляє пресове аґентство ЮПІ з Бонну, де Президент взяв участь в економічній нараді разом з лідерами шести інших країн Заходу, Р. Реґен так відповів на рішення Сенату: „Це — безвідповідальний акт... Ми вже запропонували обмеження оборонних видатків. Дальше скорочення знизить наші можливості зберігати безпеку країни".

Сенаторам, які настоюють на замороженні військового бюджету, доведеть-

(Закінчення на стор. 3)

НІКАРАҐУА ПОГРОЖУЄ ЗСА МІЖНАРОДНИМ СУДОМ

Манаґуа, Нікараґуа. — Пресові аґентства і кореспонденти інформують, що нікараґуанські сандіністи погрожують З'єднаним Стейтам Америки міжнароднім судом і називають проголошене ембарґо на вивіз товарів із ЗСА до Нікараґуа „актом війни".

Вміжчасі 100 кубинських військових дорадників покинули Нікараґуа і цю обставину використав брат „президента" тієї країни Гумберто Ортеґа, який сповняє функцію міністра оборони в сандіністському уряді, заявляючи, що „від'їзд кубинців з Нікараґуа не є відступом з антиімперіялістичних позицій країн Центральної Америки, а радше доказом дружби з Кубою". При тій нагоді Г. Ортеґа нап'ятнував політику Адміністрації президента Роналда Реґена і зокрема накладене ембарґо, яке без сумніву послабить економіку Нікараґуа, але не зважаючи на наслідки „ми не відступимо ані на міліметер від своїх позицій і від співпраці з Кубою".

Згідно з оцінкою Державного департаменту ЗСА в Нікараґуа тепер перебуває біля 8,000 кубинців, в цьому числі приблизно 3,000 військовиків. Решта це вчителі, працівники в здоровельних заведеннях, лікарі, економісти, механіки та інші. Прощаючись з кубинцями, сандіністський лідер бундючно заявив, що як буде потріб-; но, то „кубинці повернуться у збільшеному числі".

Данієль Ортеґа, який після відвідин в Москві і зустрічі там з Михаїлом Ґорбачовим, об'їжджає тепер сателітні країни, також дуже ґостро засудив рішення Уряду ЗСА, кажучи, що, мовляв, американські імперіялісти приготовляються до інвазії на Нікараґуа", а ембарґо, на його думку, є тільки початком такого кроку. Відповідаючи на запитання кореспондентів „віцепрезидент" Серджіо Рамірез підкреслив, що Нікараґуа шукатиме за підтримкою в інших країнах світу, включно із Совєтським Союзом. Крім того Манаґуа збирається передати справу ембарґа на розгляг міжнародного суду в Гаазі.

Президент Р. Реґен, який перебуває тепер в Західній Европі, заявив, що це не матиме жадного впливу на ЗСА і його Адміністрація не дбає, що робитимуть сандіністи тепер чи в майбутньому. Президент ЗСА вважає, що міжнародній суд не має жадної юрисдикції над цими справами. Кожний Уряд ЗСА має право і обов'язок забезпечити в першу черґу інтереси і безпеку Америки і право зірвати чи нав'язати дипломатичні зносини з будь-якою країною.

Совєти натомість обвинуватили Уряд ЗСА в „патологічній ненависті до сандіністів" так, якби це було обов'язком когось любити чи не любити. Москва, як звичайно вмішується у внутрішні справи Америки коли каже, що Адміністрація Реґена „вводить в блуд власний Конґрес". В коментарі ТАСС сказано, що Р. Реґен веде „брудну війну проти Нікараґуа".

Очевидно, ЗСА не мали ще змоги відповісти на ці безпідставні совєтські закиди і показати пальцем на їхню понад 100-тисячну армію в Афганістані, яка вимордовує безкарно цивільне населення від 1979 року.

В СВІТІ

СЕСТРА ПРЕЗИДЕНТА і прем'єр-міністра 40-річна Бадр Гуссейні покинула Іран і втекла до Іраку, ворогуючої з Іраном країни, у страху перед переслідуванням власного уряду. Цю справу подало до загального відома кувайтське пресово аґентство. Тепер вона перебуває в Баґдаді, де раніше виїхав її муж і діти. Очевидно, іранські чинники заперечили цю інформацію.

ЗАХІДНЬОЕВРОПЕЙСЬКІ політичні аналітики в більшості погоджуються, що не Женева, а Афганістан стане черговою причиною політичної конфронтації між Вашінґтоном і Москвою. Є всі познаки, які вказують, що Совєтський Союз готується до чергової великої офензиви в Афганістані проти антикомуністичних повстанців. З раніших офензив відомо, що вони закінчувались масовим мордом кільканадцятьох тисяч, дуже часто цивільних осіб, але сама війна між совєтськими окупантами і повстанцями триває до сьогоднішнього дня. Бої можуть поширитись однак на Пакістан і тут можуть вмішатись ЗСА, стаючи в обороні свого альянта.

СІМОН ВІЗЕНТАЛЬ, ДОБРЕ відомий „ловець нацистів" і голова жидівського документального центру у Відні, який дуже часто також використовує совєтські свідчення і писання проти політичних еміґрантів з країн Східньої Европи, відхилив запрошення президента Роналда Реґена і канцлера Західньої Німеччини Гельмута Коля взяти участь у церемоніях на військовому цвинтарі в Бітбурґу і концентраційному гітлерівському таборі в Берґен-Бельзен. Деякі журналісти взагалі дивувалися чому Р. Реґен і Г. Коль таке запрошення для Візенталя висилали, знаючи наперед, яка буде його реакціля. Відповідаючи на запрошення, Візенталь пише, що він не може взяти участи, щоб не стати причиною розколу серед жидівської спільноти в діяспорі.

ДВА ТЕРОРИСТИ ЗАСТРЕЛИЛИ з автоматичної пістолі Бішама Паркаша, лідера урядової Конґресової партії у провінції Бунджаб, Індія. Вони поранили також трьох інших осіб, які знаходилися у бюрі Паркаша. Провінція Пунджаб, відома з раніших заколотів і неспокоїв. Центральний уряд в Ню Делі наказав перевести докладне слідство і знайти причину вбивства визначного політика.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР Норвеґії домагається максимального покарання, 20 років в'язниці, для Арне Треґольта, 42-річного норвежця, який, як виказало слідство, був шпиґуном в користь Совєтського Союзу і передавав усі зібрані відомості аґентам КҐБ в тій країні. Треґольт був дипломатом Норвеґії і працював в міністерсті закордонних справ. Усі відомості, передані ним для СССР, відносились до оборони країни.

ПЕРША ЛЕЙДІ З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки Венсі Реґен, яка виїхала з президентом до Европи, перебуває тепер у Римі на запрошення президента Італії Сандро Пертіні, який вручив їй спеціяльну нагороду італійського уряду за послідовні заходи для відвернення загрози наркоманії серед молоді. Н. Реґен була також прийнята головою Католицької Церкви Папою Іваном Павлом II. Амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Італії Максвелл Рабб і амбасадор до Ватикану Вілліям Вілсон з дружинами і дружина прем'єр-міністра Італії Анна Краксі, зустріли Н. Реґен на військовому летовищі в Римі. Раніше про справи загрози поширення наркотиків серед молоді Н. Реґен дискутувала в колі німецьких жінок.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН ЗАКІНЧИВ СВОЇ ВІДВІДИНИ В НІМЕЧЧИНІ

Президент Роналд Реґен з ген. Меттю Ріджвеєм (перший справа) і канцлер Гельмут Коль з ген. Йоганнесом Штейнгофом на цвинтарі вояків в Бітбурґу.

Бонн, Західня Німеччина. — Президент Роналд Реґен і його численні дорадники, які брали участь в нарадах сімох індустріяльних держав, а опісля відбули візиту в Західній Німеччині, відлетіли, принаймні частина з них, разом з Президентом до Еспанії, не зважаючи на великі антиамериканські демонстрації в Мадриді й інших містах.

В суботу й неділю, 4-го і 5-го травня, президент Р. Реґен і Перша Лейді Ненсі відвідали колишній великий гітлерівський концтабір в Берґен-Бельзен і військовий цвинтар в Бітбурґу в товаристві канцлера західньонімецького уряду Гельмута Коля й інших офіційних осіб й ветеранів. Відвідини цвинтаря, замість передбаченої півгодини, були обмежені до вісім хвилин, але вони все одно залишили мішану реакцію серед американського народу і великої жидівської спільноти в діяспорі. Очевидно, шум довкола цієї справи починає втихати, але завдяки засобам масової інформації він набрав був небезпечного звороту і це треба мати на увазі при плянуванні чергових відвідин, — кажуть політичні спостерігачі, які при тому підкреслюють, що цікаво буде спостерігати зустріч Р. Реґена із совєтським лідером Михаїлом Ґорбачовим цієї осені, якщо до такої дійде, і чи „мідія" знову ж таки в максимальній формі роздуватиме злочини комуно-московської імперії, чи хочби навіть окупації Афганістану де СССР переводить зумисне винищування цього свободолюдного народу.

В неділю ввечорі 5-го травня, канцлер Г. Коль влаштував пращальну парадну вечерю для американського високого гостя і формально подякував Р. Реґенові за його відвідини Західньої Німеччини, які напевно спричиняться до ще глибшого скріплення дружби між народами З'єднаних Стейтів Америки і Німеччини. Під час вечері Президент ЗСА, виступаючи з коротким словом, обороняв оборонну систему ЗСА і Стар вор" і закликав лідерів ФНР підтримати цю ініціятиву, яка як жадна зброя перед тим, дає відчуття справжньої безпеки для західнього вільного світу. Він висловив сподівання, що Німеччина повністю прилучиться до цього проєкту.

Між почесними ґістьми на парадній вечері були державний секретар ЗСА Джордж Шулц, прем'єр-міністер провінційного баварського уряду Франц-Йозеф Штравс, лідер соціял-демократичної партії Ганс-Йоахем Фоґель, колишній канцлер ФНР Гельмут Шмідт та багато інших.

Одною, без сумніву, найбільш пригноблюючою церемонією в Німеччині були відвідини президентом Р. Реґеном концентраційного гітлерівського табору в Берґен-Бельзен, де він запевнив присутніх, що ЗСА і країни вільного світу ніколи не забудуть жертв гітлерівського брутального режиму і тих страхіть, які вони переживали в численних концтаборах німецького райху.

Крім контроверсійної справи Бітбурґу, політичні спостерігачі й аналітики вважають поїздку Р. Реґена до Західньої Німеччини успішною, не зважаючи на деякі різниці в поглядах між учасниками економічної конференції.

В АМЕРИЦІ

ДИСКУСІЯ В ПАЛАТІ Репрезентантів ствердила, що треба далі давати фінансову допомогу залізничній компанії Амтрак, не зважаючи на те, що Уряд запропонував таку допомогу здержати і тим проголосити банкрутство Амтрек.

БАГАТО ІЗ СПІВРОБІТНИКІВ в Уряді президента Роналда Реґена стоїть під обстрілом публічної і політичної опінії, які закидають їм, що вони у своїй праці надто ідуть по лінії консерватизму, який тепер панує в Республіканській партії і речником якого є сам Президент.

ЛІКАРІ В ЗСА працюють тепер над новою щіплянкою, що показалася успішною у мишей, яких вона хоронить перед заразками герпесу. Якщо далі досліди будуть успішні є надія, що можна буде вкінці здобути пригожу для людей щіплянку проти герпесу, інфекційного віруса, який проявляється викидами на устах чи в усній ямі і на нього хворіє 50 до 100 мільйонів людей річно. Другий тип герпесу атакує полові органи і на нього хворіє понад 5 мільйонів молодих американців річно.

АМЕРИКАНСЬКА АКАДЕМІЯ наук розпочинає тепер досліди над тим, який вплив має на виміну науковими дослідами у світі, зокрема технологічними, крайова безпека. Досліди, на які призначено 750,000 долярів, мають розв'язати певні непорозуміння, які існують між американськими науковцями і Урядом щодо задержання таємниці, а тим і національних інтересів і безпеки.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ відзначить окремою церемонією та відслоненням статуї померлу перед 12 роками Джанетт Ренкін. Вона була першою жінкою, яка була обрана до Палати Репрезентантів. Це було у 1916 році і вона була кандидаткою зі стейту Монтана. Вдруге обрано її до Палати Репрезентантів в 19141 році. Обидва рази вона голосувала проти участі у війні і тим самим увійшла в історію, бо крім неї ніхто із членів Палати Репрезентантів не голосував двічі проти таких важних рішень, як участь у війні. В 1968 році вона також провадила протестаційний марш 5,000 жінок у Вашінґтоні, демонструючи проти в'єтнамської війни.

СВ[illegible] SVOBODA
[illegible] UKRAINIAN DAILY
[illegible] 1893
Svoboda USPS [illegible] 1984) is published daily except Sundays, Mondays, [illegible] the Ukrainian National Association Inc. at [illegible] Street, Jersey City, N J 07302
Subscription [illegible] months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members [illegible] $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00 [illegible] order payable to "Svoboda"
[illegible] address changes to
Svoboda [illegible] Jersey City, N J 07303
[illegible] paid at Jersey City, N J

ХТО ВИГРАВ [illegible] ОСТАННЮ ВІЙНУ?

Стаття Еймоса [illegible]пмуттера у „Ню Йорк Таймс" з 30-го [illegible] ц.р. п. з. „Чому росіяни боролися проти [illegible]", коротко зреферована вже у нас [illegible] „Свобода" з 2-го травня ц.р.), заслуговує на [illegible] увагу. Перш за все, що — мабуть — най[illegible] — автор цієї статті, різко антисоветськ[illegible] судячи за іменем і прізвищем, профе[illegible] жидівського роду. Це тому добре і [illegible] превеликий жаль жидівське суспільство [illegible], особливо ж поселенці в Америці, [illegible], хоч далекі від марксизму, дуже [illegible] дуже неохоче висловлюються негатив[illegible] Советський Союз, що його разом з [illegible] не знають історії Східної Европи, [illegible] із „Рашія". Арґумент, що не хочуть „[illegible]" Москву з уваги на їх земляків в [illegible] не витримує критики. Це своєрідний [illegible] феномен: бож однаково царська Ро[illegible] СССР під большевицьким правлінням [illegible] яскраво антисемітські і цю антисемітську [illegible] переводять сторіччями послідовно [illegible] безскрупульно.

Наплив [illegible] компартії після жовтневої революції [illegible] був психологічно зрозумілий [illegible] вперше відкрились двері щільно [illegible] жидів за царського режиму: до вис[illegible] державного апарату, до армії, [illegible] вважаючи на заведення за царату [illegible] поселення" з забороною жити на [illegible] вських землях, не вважаючи на [illegible] антисемітські судові розправи [illegible] судом Бейліса" у Києві, не вважаючи [illegible]ське гасло „Бий жидів — спасай [illegible] вважаючи на організовані російсь[illegible] погроми — жиди таки схилялися [illegible] симпатіями радше до Московщини, як до України. Вони забували весь зоологічний [illegible] антисемітизм і тямили тільки [illegible] Коліївщину, дармащо вже й [illegible] жидівські історики (Шіппер і ін.) справедливо [illegible], що це була суто суспільно-економічна реакція на ролю жидівських орендарів [illegible] панування польської шляхти на Правобережжі.

Тому з найбільшою пошаною треба ставитися до таких [illegible] діячів, як Сусленський, Штерн [illegible], які пропаґують порозуміння і співпрацю з українцями, і тому теж з найбільшим вдоволенням читали ми в „Ню Йорк Таймсі" статтю [illegible] професора політичних наук Еймоса Перлм[illegible].

Назв[illegible] автор виявляє у розмірно короткій статті [illegible] першорядне знання історії Другої світової війни, знання суті й духа московського [illegible]ізму та советського пропаґандивного апарату. Проф. Перлмуттер стверджує „помилку [illegible] західних альянтів, що вони запрошують Советський Союз до спільного відзначування перемоги над нацистською Німеччиною у Другій світовій війні. Він цілком правильно пригадує, що Гітлер розпочав ту війну за згодою і порозумінням із Сталіном (пакт Ріббентропа-Молотова), що західні альянти воювали проти [illegible] Німеччини в ім'я привернення в Німеччині [illegible] окупованих нею країнах демократії. Зам[illegible] демократії Советський Союз поширив [illegible] безпосередньо і посередньо [illegible] Европи і скрізь завів таку саму однопартійну диктаторську систему. Проф. Перлмуттер цілком правильно стверджує: „Трудно повірити, що Сталін міг побороти Гітлера без [illegible] виряду, що їх дістав від Америки [illegible] закону про дарунки і позику".

Нав[illegible] несподіваного походу гітлерівських [illegible] даних дивізій проти СССР Ста[illegible] до свого вчорашнього союзника [illegible] щоби з ним миритися. Не Совет[illegible] пролетенський і невичерпний амери[illegible] словий потенціял переміг у Другій [illegible]. Це правда, признає автор тієї [illegible] Советський Союз зазнав у Другій [illegible] страшних втрат у людях і матеріялі, а [illegible] всі свої приречення щодо привернення [illegible] в Европі (Ялтинський договір [illegible] советський пропаґандивний апарат [illegible] Політбюром советська [illegible]едія й інші довідники) промовчують [illegible] СССР дістав від Америки, про [illegible] фронт у Нормандії та висадк[illegible] у Північній Африці й Італії [illegible] другорядне, а величають [illegible] виграли „велику патріотичну [illegible]".

Заб[illegible] науки і пропаґанди вже [illegible] у світі. Вона відома найкраще [illegible] громадянам. Вони знають, [illegible] газети лаються проти когось ([illegible] українських „буржуазних націоналістів [illegible] ворогів народу"), то ті, що їх лають [illegible] добру роботу. Можна поґратулювати [illegible] професорові Перлмуттерові за його статтю [illegible] Йорк Таймсові", що її помістив.

Омелян Пріцак

ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ГІДНІСТЬ

Одне з найбільших нещасть протягом нашої історії це брак відчуття національної гідности, зокрема там де це є справа центральної ваги. Тут приходять на думку слова Максима Рильського у відношенні до своїх сучасників: „Хоч крихітку національної гідности!" Я не належу до ґурра-патріотів, але сьогодні почуваюся до „псячого" обов'язку „гавкати" (за висловом Івана Франка), щоб перестерегти, поки буде запізно.

Дійшла до мене підтверджена кількома джерелами вістка, що готується великого маштабу профанація українського тисячоліття. Голова Секретаріяту церковної єдности Кардинал Ян Віллєбрандс уже не раз записувався на сторінках історії як той, для кого українці усіх віроісповідань були і є головною перешкодою для „церковної єдности" у його специфічнім розумінні. Тут він заступає позицію діяметрально противну від становища Папи Івана Павла II, який тими днями дав новий доказ своєї відданости та пошани для Української Католицької Церкви, номінуючи кардиналом її голову.

Мабуть завершенням українофобії кардинала Віллєбрандса є новий дуже спритно, після усіх макіявеллівських засад заплянований задум, а саме відбути спільно з московською патріярхією та представниками советської ідеології „екуменічну" конференцію у центрі інтелектуальної Канади — в Торонто. Як своє знаряддя він обрав професора на Катедрі Українських Студій Торонтонського університету Р. Павла Маґочого. Як відомо, названа катедра постала заходами зорганізованого українства Канади.

Професор Маґочий відзначається великим організаційним хистом. Він проявив його ще як співробітник УНІҐУ, а ще більше в минулому році, коли він блискучо зорганізував конференцію в пам'ять Слуги Божого Андрея в Торонто.

Власне великий успіх тої конференції звернув на нього увагу представника Секретаріяту церковної єдности. Кілька тижнів тому, Секретаріят запросив проф. Маґочого до Риму і він захопився новим менаджерським завданням, тобто можливістю зорганізувати конференцію „світового" маштабу. Йому обіцяли дати до диспозиції великі фонди, що очевидно „переконало" призидента Торонтонського університету дати на це свою згоду.

Я особисто цінив і ціню проф. Маґочого за його талант і працьовитість. У минулому я не раз допомагав йому в різний спосіб як надійному молодому вченому. Я ніколи не старався примусити його уважати себе за українця, бо це справа особистого вибору. Але навіть „американець слов'янського походження" — як він себе окреслює — не може працюючи в Канаді на Катедрі Українських Студій, а до того ще на полі української історії, робити кроки, які є проти української національної гідности. Немає сумніву, що науковці Заходу і Сходу, включаючи Советський Союз, повинні й мусять зустрічатися на міжнародних конґресах чи симпозіях. Але це неодмінно мусить бути на стисло науковій плятформі. Конференція під патронатом ненаукових інституцій, з чисто агітаційними цілями, не повинна мати місця у шануючому себе університеті, а ніяк під егідою катедри українських студій.

Як довго московська патріярхія і советський уряд не практикують на ділі екуменізму, тобто як довго вони, зліквідувавши насильно українські Церкви, православну, католицьку і протестантську, насаджують силою баґнетів на українській землі чужу нам Російську Православну Церкву, українські Церкви діяспори опльовують у найбільш нехристиянський спосіб, а Секретаріят церковної єдности це все толерує, ніяка катедра українських студій не може і не повинна — під ніякою умовою — мати щонебудь спільного з такими установами. Я собі не уявляю, щоб у будь-якім університеті вільного світу, професор юдаїстичних чи жидівських студій, влаштував ювілейну святочну конференцію з офіційними представниками та агітаторами нацистів. Реакція жидів на заплянований президентом Реґном візиту німецького військового цвинтаря, в якому теж похована деяка кількість вояків відділів СС — повинна дати нам приклад, що є границі національної гідности, яких не можна толерувати.

Тому, поки ще незапізно, я звертаюся оцією дорогою до проф. Маґочого і президента Торонтонського університету, щоб вони оставили це негідне діло.

Я ні на хвилину не сумніваюся в тому, що проф. Маґочий робить оту скандальну справу несвідомо, не щоб зробити шкоду українській справі. Він прямо не знає що це таке національна гідність і перспектива організувати щось „величаве" його засліпила.

З другої сторони, я закликаю голову Товариства Українських Підприємців Канади адв. Ігоря Бардина, спонзора Катедри Українських Студій в Торонто, щоб вияснив обом названим особам, що заплянована [illegible]

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Ростислав Сочинський

Недуги органів травлення

VII

Після короткої (двотижневої) перерви в публікації статтей про життя і здоров'я для наших земляків похилого віку, ми знову старатимемось в міру наших сил і часу, вільного від професійної праці та інших спроможностей продовжувати для українських сеньйорів інформації про можливості запобігання різним недугам, утримування доброго здоров'я та радости життя.

Тому що ми якраз були в середині серії про проблеми органів травлення та віджнвлення, ми не хотіли псувати святочного настрою і апетиту читачам, якщоб були якісь застереження щодо раціональности наших традиційних великодніх страв і напитків. Великдень буває тільки один раз у рік і тому одно — чи навіть кількаденне відхилення від приписаної дієти напевно нікому не пошкодить...

Захворіння підшлунника

Ця залоза, звана також підшлунковою, або по-латині „панкреас", це — один з органів травлення, бо поруч з продукцією інсуліни, потрібної для утримування нормального позему цукру (глюкози) в крові, вона виділяє і відливає в тонку кишку різні ферменти, необхідні для претравлення поживи (наприклад амилязу, для крохмалю, ляктозу для цукру, ліпазу для товщів тощо). Підшлункова залоза з віком не підлягає великим анатомічним, чи фізіологічним змінам. Зменшення продукції ферментів старша людина рідко, коли відчуває.

Дуже небезпечна недуга цієї залози — це пістряк, який у своїх початках майже не проявляє симптомів і тому часто розпізнається його щойно у заавансованій стадії, коли вже хірурґічне лікування не приносить бажаних вислідів...

Гострий панкреатит

У більшості випадків причини цього захворіння, себто гострого запалення підшлунника — не цілком ясні, хоч багато з них наступає як наслідок недуги жовчевих проводів, або надуживання алькогольних напитків.

Нудота та блювання — це ранні симптоми, але вони становлять тільки 30 відсотків у старших віком людей. Після цього настає дуже сильний, майже нестерпний біль у горішній частині живота, який проміньює до спини. Ослаблена старша людина попадає у глибоке фізичне та духове приголомшення і коли не прийде негайна лікарська допомога і то в лікарні, такий епізод може скінчитись катастрофою. Лікування полягає на дожильному впорскуванні фізіологічного розтвору соли (0.9 відс.) з додатком калію та інших ліків воно триває багато тижнів. Хірургічне лікування переводиться тільки у випадках комплікації, наприклад, творення абсцесу (нариву, гнійника того). При тому літнього віку пацієнт мусить бути дуже сумлінно передопераційно підготаним.

Існують ще інші роди запалення підшлункової залози, а саме: хронічний та поворотний панкреатит, але тому, що вони у однаковій частоті трапляються у молодшого і старшому віці, не будемо їх описувати.

Це саме відноситься до захворінь печінки, жовчевого міхура і жовчевих каналів, включно з творенням камінців у цих органах.

Мимовільне випорожнення

Хоч нестриманість, або мимовільне випорожнення трапляється у людей старшого віку рідше, як, скажім, безконтрольне сечовиділення і хоч воно не загрожує життю даного пацієнта, одначе воно може підірвати його товариське спілкування, знищити почуття власної гідности і створити поважну проблему для лікаря, чи інших осіб, які ним піклуються. Через збентеження, почуття сорому й незручности пацієнт рідко-коли звіряється лікареві з цією клопітливою проблемою. Лікар може про це довідатись, щойно ставлячи безпосереднє питання.

Причини мимовільного випорожнення у старшому віці бувають троякі. Перша з них, це занедужання прямої кишки або анального проходу, друга, це — т.зв. стиснення калу, а третя, — це — неврологічне забурення цілого огранізму.

До першої категорії треба зарахувати пістряк або запалення чи дивертикульозу відходової кишки, або ж — гемороїди.

Стиснення калу наступає при хронічному затвердінні, коли відходи нагромаджуються у кутній кишці, творять велику і тверду масу, звану скибальоном, яка не може пройти через анальний прохід. Тоді розріджений кал відходить бічними дорогами поза сціпенілою масою у формі нестримного розвільнення.

Як наслідок розладу нервової системи внутрішній, чи зовнішній, або обидва анальні стискачі (перстні) не реаґують на рефлекси системи опорожнювання.

Серед лікарів ґастро-ентерологів існують також такі, які займаються виключно підспеціяльністю, званою проктологією, себто лікуванням долішніх частин харчового проводу. Вони застосовують сьогодні методу звану біологічним зворотним живленням, де електричний апарат викликає чутливі збудники, які

(Закінчення на стор. 3)

Роман Барановський

САМОГУБНІ РЕЗОЛЮЦІЇ

Від деякого часу, зокрема в перших місяцях цього 1985 року, перед українськими громадами на поселеннях у вільних країнах світу і, зокрема, перед найстаршою і найбільшою нашою громадою у З'єднаних Стейтах Америки, наступили чи виникли — події і завдання полагодження і розв'язка яких цілком певно матиме відповідний вплив на дальший розвиток нашої історії, історії не тільки українських поселень у вільних країнах світу, але й українського народу на рідній землі. Згадаймо тільки про підготову до найсвітлішого ювілею, що ним без сумніву є Тисячоліття Хрищення України, що сповниться в 1988-му році, та про іншу і цілком протилежну полію, що нею є відновлена тепер знову кампанія наклепів на український та деякі інші народи — литовців, естонців і лотишів — що ведеться під ширмою виловлювання злогадних воєнних злочинців, які під час Другої світової війни мали допомагати нацистам у винищуванні жидів. Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради у своєму повідомленні про цю справу, датоване 12-го квітня 1985 року між іншим стверджує, що події в Україні під час Другої світової війни за останніх сорок років були предметом вивчення чужинецьких дослідників і вони названих „злочинців" не знайшли...

Але є одне джерело, в якому згадані обвинувачення, що походять з відомого дослідного центру Симона Візенталя у Відні, мають повну підтримку. Це джерело — то відомий пропаґандивний апарат Центрального Комітету Комуністичної Партії Советського Союзу в Москві...

Обі згадані справи: світлий ювілей Тисячоліття Християнства в Україні з одного боку, а — для протиставлення можна б сказати — диявольські оскаржування українців з другого боку, вимагають від нас максимальної уваги, знання та відповідних акцій всієї нашої вільної громади.

Як же ця справа виглядає?

У відповідь на цей запит можна б у Великодньому часі навести слова з одної пісні-молитви про наш історичний розбрат: „За віщо нас, Боже, так важко караєш?" Не зважаючи на всією нашою історією потверджене прокляття нашого розбрату, бездумно співаючи при кожній нагоді молитву „Боже, нам єдність подай", у нас ніколи не переводяться отамани, які падуть жертвою власних амбіцій, чи навіть хитрих підшептів ворога і за це дорогою ціною платить народ.

Як ми зустрічаємо дві згадані на початку цих міркувань найважливіші справи, що стоять сьогодні перед нами? Богові хвала і дяка за те, що завдяки Ієрархії і проводові наших Церков створено один Крайовий Всегромадський Комітет, який плянуватиме і здійснюватиме наші громадські відзначування 1000-річчя християнства в Україні. Не втрачаймо надії, що „мимо всього" пощастить нам дійти до якогось порозуміння щодо спільної акції в обороні нашого народу перед ворожими наклепами.

Але проблески добрих надій у зв'язку з цими подіями і надіями, як і зі спільною маніфестацією у 20-річчя поставлення пам'ятника Тарасові Шевченкові і рівночасно демонстрацією проти русифікації України в 1984 році, давно тривогу щодо нашого розбрату відновляють і посилають деякі резолюції XIУ Конґресу УККА, що їх в заголовку цих міркувань названо „самогубними". Мова про резолюції, що відносяться до теперішнього УККА та Української Американської Координаційної Ради.

Наведемо тільки деякі.

В одній із тих резолюцій сказано: „Намагаючись зберегти СКВУ від внутрішніх розходжень, делеґати УККА на IУ Конґресі СКВУ заявили, що... не опорюватимуть прийняття УАКРади в члени СКВУ, вважаючи це тимчасовою розв'язкою до наступного Конґресу УККА, бо в одній країні повинна діяти лише одна крайова централя..."

В дійсності справа виглядає цілком протилежно. Речник УККА, який під час нарад Секретаріяту СКВУ найбільш завзято опорював і зголосив своє „вето" проти визнання УАКРаді як рівнорядну і рівноправну крайову репрезентацію українців Америки, на що компромісово погодилася УАКРада, не обстоюючи своєї вимоги щодо усунення УККА з СКВУ як крайової репрезентації українців Америки, бо такою він після XIII Конґресу в 1980 році перестав бути, той же речник теперішнього УККА на СКВУ на таку компромісову розв'язку погодився тільки на пленарній сесії СКВУ і тільки після того, як попереднє голосування безсумнівно виявили, що Визвольний Фронт не має жадних вигляди на переголосування в його користь.

Дещо подібне стосується і до всіх інших резолюцій у цій справі, схвалених конґресом Організацій Українського Визвольного Фронту, що тепер виступає під фірмою незаконно присвоєної собі назви колишнього УККА.

Можна очікувати, що до тих [illegible] справді самогубних для Визвольного Фронту в Америці резолюцій займе офіційне становище УАКРада.

Ф. Любинецька

Я БУЛА В „УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ" — У ВОРРЕНІ

День 16-го грудня 1984 року був пам'ятним днем у Воррені біля Дітройту. Там бо відбулось цього дня посвячення новозбудованого будинку для старших віком, який заінкорпоровано п. н. „Українське Село". Будинок цей — одноповерховий, у формі відкритого прямокутника, в середині якого знаходиться паркувальна площа що на ній де-не-де уставлено лавочки.

В'їжджаємо на площу. Праворуч бачимо велику інформаційну таблицю „Українське Село" у двох мовах із виритим на ній українським гербом-тризубом, а перед будинком вітають нас на високих щоглах прапори український і американський.

Але сьогодні паркувальна площа вщерть заповнена, то ж треба для авта шукати місця на сусідніх парковищах біля Українського Культурного Центру, „Української Кредитівки „Самопоміч" чи через дорогу напроти, коло української католицької церкви св. Йосафата.

Входимо до будинку. На долівці килими, на першому пляні просторої залі уставлено тимчасовий вівтар, подальше канапи, фотелі і фотелики, довкола стін ґабльотки із зразками української вишивки, різьби, кераміки.

Входять священики під проводом о. ігумена Бернарда Панчука, ЧСВВ, пароха української католицької церкви і Гемтремку. Голова дирекції корпорації „Українське Село" Зенон Василькевич представляє зібраних біля вівтаря священиків наших Церков, католицької і православної, в числі 11-ти осіб.

Акт посвячення починається. Співає хор церкви св. Йосафата під проводом о. В. Літинського.

Велика приймальна заля і прилеглі коридори вщерть заповнені, зійшлись бо не тільки мешканці будинку, але й приїжджі з міста, коло 300, а може й більше осіб. Посвячення відбувається в українській мові. В ньому беруть участь всі священики.

Слово до присутніх виголошує о. ігумен Бернард Панчук в двох мовах. Опісля промовляє, також в двох мовах президент корпорації Анастасія Вокер, довголітня трудівниця здійснення цього пляну з рамени Союзу Українок Америки. І могутнє „Боже Великий, Творче Всесильний" зривається з грудей присутніх та заливає всі закутки будинку.

Чужинці, що сидять чи стоять подалі, мовчазно приглядаються церемонії. Сьогодні всюди переважає українська мова, хоч в будинку примішено й чужинців, бо він побудований за федеральні гроші, і в ньому згідно з законом, належить приміщувати і не-українців.

Після посвячення священики розходяться по цілому будинку, щоб посвятити й мешкання. Вслід за ними йдемо і ми. Довгі, довгі не дуже широкі коридори, вистелені також килимами. Деякі мешканці стоять вже у дверях, запрошуючи зайти до них.

Нараз хтось обіймає мене за плечі. Повертаюся: — І ти, Нелю, тут!

— Ми аж з Чикаго приїхали, щоб замешкати між своїми. Вітаюсь із братовою Нелі Анею С., знайомою обох пань із товаришкою „подорожі" по „Українському Селі" Зонею Ш., і так вже гуртом ідемо розшукувати наших спільних знайомих, що вже тут поселились.

У відкритих дверях стоїть Іванна І. і розмовляє з нашими спільними знайомими п-вом Б. Всі разом заходимо до її мешкання. Знайомимо присутніх з недавніми жителями Чикаго. Кидаємо оком по помешканні: вітальня, і в її продовженні, переділений півстінкою закуток-кухня, вповні устаткований, дуже багато шаф і шафок, відділений півстінкою від вітальні. Дещо збоку через коридорчик — спальня та інші вигідні обладнання.

У цьому будинку всі мешкання односпальневі, дуже подібні, тільки на першому поверсі (за европейською назвою) мешкання мають прилеглі до вітальні невеликі бальконн, деякі з них із видом на пе[illegible].

Приміщуємось, хто де може. Василь Б., незрівняний інтерпретатор Гриня Зозулі з „Лиса Микити" оповідає різні давні і не дуже давні дотепи. Нас окутують спогади.

Дивлячись отак на Нелю, хотіла б пригадати їй наші пластові табори на „Соколі" в Україні, коли то ми не раз під гору доставляли естафетою воду до табору, подаючи собі наповнені відра з рук до рук (Спробуйте сьогодні дати такий наказ таборовикам, зараз вийдуть з таблицями на штрайк!). Але яка ж то була гартувальна життьова школа, яка не раз допомагала нам опановувати не одну критичну хвилину в часі Другої світової війни! Та в дверях уже нові гості.

Виходимо, бо хочемо відвідати ще інших наших знайомих. З'їжджаємо віндою в партер. Перед нами знову довжелезний коридор. Навгад йдемо вліво.

Ось відкрились двері, і в них появилася Софія Ш., довголітня членка Союзу Українок, Відділ 56-ий, незрівняно жертвенна у громадській праці для Церкви і СУА. Запрошує зайти. Пані Софія розказує:

— Сьогодні в цьому будинку — життя, не таке тихе, як у будні... А я люблю рух у хаті. Бувало, мої внуки після навчання у нашій школі завжди вступали до мене, дещо пізніше приїжджали до них діти, було гамірно і весело вдома. Ну, і шкода, мені моїх котиків. Мусіла їх покинути, бо тут не вільно мати ніяких звірят.

Заледве вийшли на коридор, а тут вже Джулі О., знайома пані Зоні, запрошує зайти до неї хоч на хвилину. Сідаємо в новенькі ясні фотелики, вона показує фото свого внука, хоче гостити нас шампанським, але ми годимось тільки на соду. Розказує, що довгі роки заряджувала при нашій церкві виробом вареників, часом приходилось їй самій пакувати їх на замовлення до крамниць, рахувати, і ці цифри не раз так „влізали" їй в голову", що й вночі вплітались у снах.

Шукаючи наших автоводіїв, заходимо до приймальної, що вже перемінена на їдальню, яка може примістити 200 осіб. Тепер уставлено тут круглі столи, за якими наші знайомі і незнайомі розважаються розмовами за кавою і перекускою.

Ось при найближчому столі сидять священики із різних наших церков, а дещо далі наші добрі знайомі п-во Б. вже готують місце біля себе. Йдемо до буфету по каву. Там сьогодні працюють пані із 58-го Відділу СУА під проводом пані Неглеген. Усі у вишиваних блюзках. Сідаємо коло наших знайомих і обмінюємось враженнями. Вони так як і ми мешкаємо ще в своїх „обителях" в місті.

Кидаю оком по залі і бачу „владу" корпорації і дирекції: ось п. Василькевич, держачи в рука жмут паперів з кимось завзято дискутує, а там п. Вокер пояснює щось при ґабльот-

(Закінчення на стор. 3)

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ 31-ої КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА — ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 10 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ. ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Недуги...

(Закінчення зі стор. 2)

відносно легко виліковують мимовільне випорожнення навіть у людей дуже похилого віку.

Харчове лікування

Дієтична терапія уже здавна була важливою складовою частиною лікування різнорідних шлунково-кишкових розладів. Існує цілий ряд різних категорій захворінь, де лікувальна дієта дуже допоміжна під симптоматичним оглядом, себто коли вона усуває прикрі та болючі ознаки. Одначе існують також такі ситуації, де дієта не має великого значення ані в облегшенні симптомів, ані в лікуванні недуги.

Згідно із давнішою, сьогодні вже неактуальною традицією, пацієнтам, які терпіли на виразку (улькус) шлунка чи дванадцятки, приписувалось дуже сувору дієту, що складалась із щогодинного споживання молока і сметанки напереміну з протикислотними засобами, до якої пізніше додавалось інші лагідні складники їжі.

Хоч ці засоби й злагіднювали симптоми виразки, одначе вони її не вилікували. Якщо йдеться про невтралізацію шлункової кислоти, то відтовщене молоко сповняє у цьому відношенні не гіршу ролю, чим звичайне молоко і сметанка. Сьогодні для лікування виразки взагалі не поручається молока ще й з того огляду, що молочний цукор (ляктоза), який знаходиться у великій кількості в молоці, багато старших людей не може стравлювати.

Харчі і напитки, які мають у собі кофеїну, або алькоголь побуджують виділення шлункового соку, без того, щоб вони невтралізували сільну кислоту і їх при недугах харчових проводів треба вистерігатись. Подібне застереження відноситься також до вжитку тютюну (нікотини).

Пацієнти, які занепадають на недуги жовчевого мішочка, печінки або підшлункової залози дуже часто терплять на роздування живота ґазами, черевні спазми на нудоту, як ознаки нестравности товщів у їх їжі.

Найкраще лікування пацієнтів, які мають жовчеві камінці і терплять на нестравність, це — хірургічне усунення жовчевого мішочка. Коли ж їх загальний здоровий стан на це не дозволяє, вони повинні дотримуватись убогої на товщі дієти.

Хронічний панкреатит (запалення підшлункової залози) може також викликати нестравність товщевих складників у їжі через зменшення продукції (секреції) ліпази, трипсини та інших ферментів, а також через обниження абсорбції таких вітамінів, як А, Д, Е і К, які мають властивість розпускатися у товщах. Додаток цих складників до їжі буває завжди дуже корисним.

Авторитетні медичні осередки та поодинокі високо-кваліфіковані знавці поручають сьогодні т.зв. „залишкову дієту", що має в собі непересіяні зерна, разовий хліб й інші продукти з непитльованого борошня, волокна, нерафінований цукор, багато овочів і городини, як запобігавчий (профіляктичний) засіб проти творення жовчевих камінців, дивертикульози і навіть подекуди смертоносного пістряка.

Кінцеві завваги

Цей короткий перегляд недуг органів травлення, які ми описали в останніх семи статтях серії „Життя і Здоров'я" можна вважати профілем цієї здоровної проблеми серед людей старшого віку включно з українськими сеньйорами діяспори, себто в Америці, Канаді і державах Західньої Европи, країн, здоровні статистики яких нам доступні.

Треба підкреслити, що ці недуги дають про себе знати радше через те, що мають більше часу розвиватись, бо люди живуть сьогодні довше, а не через анатомічні та фізіологічні зміни людського організму зв'язані з процесом старіння, які якраз у цій системі — мінімальні. Під увагу треба також взяти факт, що захворіння інших органів мають безпосередній та посередній вплив на поставлення і успіх лікування хвороб харчового проводу.

Достатнє зрозуміння, прихильне наставлення і відповідне зацікавлення недугами органів травлення старших людей серед лікарів і помічного медичного персоналу має додатній вплив на успіх лікування.

Старша особа з відповідною лікарською опікою може вести активне життя, брати чинну участь в громадських подіях і бути не менше продуктивною і корисною для громади, як не так мало інших „молодших" осіб.

Вийшла перша платівка Чикаґського дуету „Лідан"

На українському ринку появилась нова довгограюча платівка під назвою „За небокраєм" у виконанні популярного дуету з Чикаго „Лідан".

Члени дуету — це Ліда Саєвич-Риндик і Богдан Бухвак. Від поєднання їхніх імен і походить назва „Лідан".

Дует добре відомий в Чикаго і околиці з його численних виступів останніми роками на концертах, фестивалях, прийняттях і весіллях. В 1984 році виступав він також на Союзівці і в Міннеаполісі.

На платівці „За небокраєм" є одинадцять пісень. Шість — це народні мелодії („Ой, як я ся добре маю", „Рубав я калину", „Волошки", „Тиха вода") або пісні сучасних композиторів („Києве мій", „Лебеді материнства"). А п'ять — це власні композиції Ліди і Богдана — „Оксамитний звук", „Гуляй, доню!", „Скажи, що тепер? (Ростикові)", „А я сама", „Моя надія". Репертуар різноманітний, покриває широкий діяпазон, від традиційних, відомих всім пісень у супроводі бандури, до новаторських у жанрі рок-енд-ролл. Усі вони відрізняються оригінальним аранжуванням і унікальним милозвучним стилем дуету, який здобув для нього велеку популярність всюди, де він досі виступав. У всіх піснях теж

Дует „Лідан"

переплітається думка, яка знайшла вислів в одному з рядків пісні „Оксамитний звук": „Любов до рідного краю плекаєм в серці пісенею".

Ліда Саєвич-Риндик народилась у ЗСА, більшість свого життя прожила в Чикаго, де виховувалась в українських школах і молодечій організації Пласт. Тут і прищепилась їй любов до української пісні, тут і в родинному колі. Богдан Бухвак народився в Сянові, у тій частині Польщі, куди було виселено тисячі українців з їхніх рідних земель. Чотирнадцятилітнім хлопцем повернувся на ті землі, до Дверника над Сяном. Знає, що означає виростати на українських землях приєднаних до чужої держави. Не відрікся свого, плекав своє. Емігрувавши кілька років тому до Америки, у своїй пісні „Моя надія" пообіцяв: „Ми вернемось досвого, що з дідапрадіда наше".

Режисером платівки „За небокраєм" є колишній член чикаґського вокально-інструментального ансамблю „Промінь" Богдан Крутяк. Він також виконує акомпаньямент на гітарі, синтезаторі та ударних інструментах. Інші талановиті музики, які виконують інструментальні партії на платівці це: колишній керівник ансамблю „Веселі часи" Іван Стеців на фортепіяні і синтезаторі, Богдан Бухвак на дванадцятиструнній гітарі і губній гармонії, Ричард Пенс на басовій гітарі, Василь Деркач на бандурі, Андрій Скиба на мандоліні і Мирослав Петрига на скрипці.

Альбом „За небокраєм" у виконанні дуету „Лідан" записаний також на магнітофонних касетах. І платівки і касетки є в продажу в українських крамницях у більших містах Америки і Канади. Їх теж можна замовити поштою, виславши 9.50 (8 дол., плюс 1.50 дол. за упакування і поштову оплату) (11.50 дол. якщо канадськими грішми) на адресу: Lidan Records, P.O. Box 348008, Chicago, Ill. 60634; tel.: (312) 235-6350.

Хор „Боян" відбув Збори і влаштував Свячене

В березні ц.р., в Дітройті, Миш., відбулися звичайні Загальні збори церковного хору „Боян" при церкві св. Івана Хрестителя під диригентурою проф. Кирила Цепенди.

Збори відкрив отець парох Йосиф Шарий молитвою, побажавши учасникам якнайкраще їх відбути. Відтак уступаючий голова хору Степан Назарек привітав всіх зібраних.

Після відкриття вибрано Президію у складі: Михайло Калинич — голова, і Надія Терлецька — секретар. Після відчитання протоколу з попередніх Загальних зборів, звітів уступаючої Управи, контрольної комісії та дискусій над звітами, вибрано нову Управу в такому складі: М. Калинич — голова, Осип Ґельнер — заступник, Н. Терлецька — секретар, Ксеня Федак — фінансова референтка, Марія Кузьо — господарська референтка та Марія Ґльомб — член, Соня Карпяк — організаційна референтка. Контрольну комісію очолила Зірка Калинич, а її членами є Ева Смолій та Дмитро Івасишин.

Після Загальних зборів нововибрана Управа намітила дату в неділю, 28-го квітня, зробити спільне свячене для всіх хористів та їхніх родин. Посвячення паски доконав отець Й. Шарий в сослуженні отців Ковальчика та Глена. Господарем імпрези був голова хору М. Калинич, який привітав всіх присутніх на тому свяченому. Спеціяльно він привітав Володимира Тисовського, колишнього члена хору „Боян", який якраз приїхав з Ню Йорку до Дітройту на відвідини. В. Тисовський — це славний бас-контрист нашої всім відомої Капели Бандуристів.

Все свячене, подане до столів було приготовлене членками хору під зарядом М. Кузьо. Після трапези ще довго хористи співали воскресні пісні та провели час дружньо в родинній атмосфері.

Михайло Калинич

В МІСТІ ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. в одному із публічних барів відсвяткували в дні 21-го квітня день народин Гітлера. 35 осіб зібралося у барі біля торта зі свастикою, деякі в одностроях СС. Проти того святкування виступили місцеві жиди, але офіційні чинники сказали, що в тому не було нічого нелегального, а властитель бари пояснив, що таке святкування вже відбувається десять років та досі ніхто проти нього не протестував.

Тисячоліття...

(Закінчення зі стор. 2)

вана конференція, та ще й організована Катедрою Українських Студій, буде плюванням у лице канадцям українського походження і напевно викличе непередбачені реакції.

Я теж прошу владик УКЦ та УПЦ, як теж голов протестантських громад, зокрема Канади, міністрів, сенатора Павла Юзика та репрезентантів канадського парляменту українського походження, КУК, СКВУ, дирекцію Канадського Інституту Українських Студій та професорів університетів Канади, зокрема Торонтонського, виявити якнайширшу активність і переконати, як Торонтонський університет так і канадський уряд, що названа конференція є лише плятформою для ідеологічної агітації та антиукраїнської дискримінації, негідна мати місце у системі поважного університету.

Треба діяти скоро і рішучо, не чекаючи на „дванадцяту годину" коли буде запізно!

Українська громадо! Українська національна гідність є у великій небезпеці!

Сенат...

(Закінчення зі стор. 1)

ся докласти багато труду, щоб їх поправка отримала силу закону.

У четвер і в п'ятницю Сенат прийняв ще дві поправки, які наносять удар по проєкті бюджету, що його запропонував Реґен. У четвер Сенат вирішив залишити в силі фінансування залізничної кампанії Амтрек на рівні 1985 року, тобто 684 мільйони долярів. Президент пропонував повністю відмовитися від фінансування компанії Амтрек.

У п'ятницю Сенат вирішив підвищити видатки на субсидування програм медікейд і медікер на такий же відсоток, як і в 1985 році. Згідно з проєктом Реґена, зростання видатків на ці програми повинні були становити лише два відсотки.

МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТКА

Автор допису п.заг. „Загальні збори 82-го Відділу СУА" І-ка („Свобода" ч. 78 п'ятниця 26-го квітня ц.р.), подаючи склад нової Управи Відділу, пропустила Ольгу Трачук, мистецьку референтку, за що вибачається. — Ред.

ТИСЯЧІ ЛИВАНСЬКИХ християн, втікаючи від мусулманів-шіїтів та інших вбивників, побудували великий на кілька тисяч осіб табір під шатрами на території контрольованій ще ізраїльськими вояками. В загальному понад 18,000 християн в Ливані є втікачами, бо вони були змушені покинути свої житла, втікаючи на північ від пімсти інфільтрованих комуністами шіїтів.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ притримала двох американських дипломатів і обвинуватила їх, що вони, без окремого дозволу поліції, а радше проти виразної заборони, брали участь у першотравневій параді, яка, як відомо, перетворилася на антиурядову і антикомуністичну демонстрацію прихильну до забороненої робітничої профспілки „Солідарність". Державний департамент у Вашінґтоні запротестував проти цього арешту і вимагає сатисфакції та негайного звільнення притриманих дипломатів. Поліція у Варшаві заявила, що американці Вілліям Гарвуд, перший секретар амбасади ЗСА у Варшаві, і Дейвид Гоппер, працівник американського консуляту в Кракові, долучившись до демонстрантів, викрикували антикомуністичні і антидержавні гасла. Очевидно, згадані дипломати заперечили обвинувачення поліції і прокуратури і заявили, що вони були тільки звичайними глядачами на маніфестації.

Вступайте в члени УНС

У ПЕРШУ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ ВІД НАС У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

ОСТАПА БОЙЧУКА

будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

В ЦЕРКВАХ:

10-го травня 1985 р., в церкві св. Николая, Вотервліт, Н. Й.;

11-го травня 1985 р., в церкві Успення Пречистої Діви Марії, Маямі, Фльорида;

12-го травня 1985 р., в церкві Sacred Heart Лейк Джордж, Н. Й.

Друзів і Знайомих просимо про молитви за вічний спокій Покійного.

Горем прибиті:

ОЛЬГА — дружина

ІГОР, д-р ЗЕНОН і ОРЕСТ — сини з родинами

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 3-го травня 1985 року, ненадійно, відійшов у Вічність наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

РОМАН ПЛАКИДА

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 5-го травня 1985 р. в похоронному заведенню Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОН — в понеділок, 6-го травня 1985 р., з того ж похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя, а опісля на цвинтар Evergreen, в Елизабет, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — НАДІЯ

донька — РОМА з чоловіком ПАВЛОМ

сини:

ЗЕНОН з дружиною і дітьми

СЛАВКО

сестри — МАРІЯ і ОЛЯ

брат — ВОЛОДИМИР з дружиною МІНОДОРОЮ і донею ХРИСТЕЮ

З глибоким жалем ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомства, що в ночі, 27-го квітня 1985 р., після короткої і тяжкої надуги серця, у Miami, Florida, на 64-му році життя, відійшов у Вічність наш Найдорожчий

МУЖ, БРАТ, СТРИЙКО, ВУЙКО і ШВАҐЕР

бл. п.

СТЕФАН БУЛЬБА

ПАРАСТАС — у четвер, 2-го травня 1985 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 3-го травня 1985 р., о год. 9-ій ранку з того ж заведення до української католицької церкви Благовіщення при Old York and Valley Rd., у Філядельфії, Па., а відтак на цвинтар Св. Марії на Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:

дружина — ОЛЬГА з дому ІВАСИКІВ

брат — МИКОЛА з дружиною ЛІДОЮ

братаниці:

ТАНЯ ВИТВИЦЬКА з мужем АНДРІЄМ

ІВАНКА ОЛЕСНИЦЬКА з мужем НЕСТОРОМ

сестрінки:

МАРІЯ ТИЛЬМАН з мужем РИЧАРДОМ

ЛІДІЯ РОЗМУС

шваґри: ЯНКА БЛІХЕРСЬКА і БРОНИСЛАВ РОЗМУС

Замість квітів на свіжу могилу, просимо складати датки на Український Науковий Інститут в Гарварді.

Активність жіноцтва в Ню Джерзі

На ювілейному прийнятті 17-го березня ц.р. з нагоди 25-ліття Округи СУА в Ню Джерзі (зліва): Ольга Гнатейко, Ірина Чайківська — діюча голова Округи, Ліда Гладка, Ольга Мусаковська, почесна членка СУА, Ірина Кіндрачук, Надя Бігун, Іванна Рожанковська — голова СУА, Ірина Левицька.

Вставши з місць, оплесками вітали присутні на ювілейному прийнятті Округи СУА в Ню Джерзі Олімпію Хайнацьку, 93-літню все ще активну членку 70-го Відділу СУА в Пассейку. О. Хайнацька, одна із найстарших членок Союзу Українок Америки, є матір'ю Ірини Чайківської, голови Округи.

Світлила: Дора Рак

Зацікавлення майбутньою жіночою конференцією в Найробі та участю українських жінок в нарадах Форум зростає серед членок Союзу Українок. Щоб довідатися точніше про цілі цієї важливої події — з'їзду жінок із цілого світу, що відбудеться 10-го — 26-го липня ц.р. на закінчення Декади Жінок, членки 86-го Відділу Союзу Українок в Нюарку запросили представниць Світової Федерації Українських Жіночих Організацій поінформувати їх про участь української делеґації.

Вечірня зустріч відбулася 18-го березня в пластовім домі в Нюарку. Заступниця голови СФУЖО Олена Процюк з Ню Йорку дала перегляд приготувань НДЖО (недержавних організацій при Об'єднаних Націях) до Форуму, що відбудеться в Найробі (Кенія), та в якім буде брати активну участь делеґація СФУЖО в числі біля десяти осіб під проводом голови Марії Квітковської. Окрема комісія опрацьовує пляни та приготовляє потрібні матеріяли для делеґації. Праця проходить головно в Торонто, де тепер є осідок СФУЖО, зате в Ню Йорку кілька членок комісії вдержують зв'язок із НДЖО комітетом Декади (Олена Процюк, Ірина Куровицька і ін.).

Інформації О. Процюк доповнила Ліда Гладка, референтка зв'язків СФУЖО, короткою доповіддю, аналізуючи теперішні почини в цій ділянці та їх вартість не лише для жіночих організацій, але й цілої української спільноти. Зате й праця СФУЖО в ділянці зв'язків заслуговує на моральну і матеріяльну піддержку, зокрема перед поїздкою до Найробі.

Після запитів і дискусії, що вказувала на зрозуміння ваги справи, Відділ гостив присутніх перекускою, а представниці давали зацікавленим додаткові інформації. Цей активний у різних ділянках відділ СУА складається із професійних жінок середнього віку, які саме в ділянці зв'язків можуть повести корисну — і так дуже потрібну — працю. Відділ очолює тепер новообрана голова, енерґійна Оля Гнатейко з Пассейку.

Членки прийшли численно на ці сходини, дарма, що відбувалися один день після недільного ювілейного прийняття з нагоди 25-ліття округи СУА в Ню Джерзі. Ця річниця збігається із другою, а саме, 15-літтям приналежности округи до Федерації американських жіночих клюбів на статусі стейтової організації. На форумі цієї організації, що має понад 35 тисяч членок в стейті Ню Джерзі, від січня 1970 року округа СУА є репрезентована на стейтових конвенціях, з правом голосу, там же влаштовує рік-річно виставки. Мабуть, найбільним успіхом було прийняття української резолюції в обороні українських жінок політичних в'язнів в Совєтському Союзі на конвенції 1975 року, яку збережено в книжі резолюцій і повторено.

І знову ж, завдяки тим зв'язкам, українки з'єднали прихильність чужинного світу не лише для своєї організації, але й спонукали їх поцікавитися та познайомитися з українською проблематикою в сучасних політичних обставинах. На терені малого стейту Ню Джерзі українська громада, хоч і нечисленна, позитивними акціями здобула собі добре ім'я, в чому значна заслуга саме українських жінок.

Дора Рак

Великодній привіт полинув з Лос Анджелесу в Україну

Багаті традиціями українські покоління радісно зустрічали День Великодня протягом віків. В цей день вітали себе взаємним „Христос Воскрес" та дарували шедевр нашої кількатисячної культури — українську писаночку. Не забували також і своїх далеких леґендарних одноплемінників „рахманів" або можливо „брагмінів" та у великодню суботу „пускали на ріку" шкарлупи з крашанок та писанок, щоб і вони знали, коли саме є день Великодня, а разом з тим і щоб привітати їх та запевнити, що народ наш не забув про них, тих наших перших завойовників та кольоністів давніх літ. У четвертому тижні після Великодня у середу у духовому єднанні з ними наш народ відзначував так званий „Рахманський Великдень".

Вірна нашим старинним великоднім традиціям і лосанджелеська громада у Великодній світлий ранок, 14-го квітня, у просторій авдиторії української православної церкви святого Андрія Первозваного привітала народ наш на батьківщині щирим „Христос Воскрес!", яке полинуло з уст пароха цієї церкви митрофорного протоієрея о. Степана Галик-Голутяка, та дружнім „Воістину Воскрес". Урочиста та довгоочікувана Великодня Утреня в цей погідний весняний каліфорнійський ранок була дійсно небуденною, тому що ми у ці незабутні хвилини, мов ті леґендарні древні „рахмани", ділилися з народом нашим на Україні, з-поза гір і океанів словами Великоднього привітання та єдналися з ними у спільній молитві рідною українською мовою у супроводі композицій українських композиторів.

Урочиста Великодня Утреня була небуденною, тому що пересилалась на Україну на потужних хвилях „Голосу Америки за посередництвом сателіта, цього найновішого досягнення техніки модерних часів.

Парох церкви митрофорний протеієрей о. С. Галик-Голутяк у вишитім фелоні в сослуженні з протопресвітером о. Т. Бузенком та з протоієреєм о. Л. Парендовським у молитовнім піднесенні совершали Великодню Утреню, вкладаючи при тім усі свої почування, тому що слова їхні за секунду вже лунали серед народу нашого на Україні. Сорокособовий хор цієї церкви на чолі зі своїм молодим талановитим диригентом Григорієм Галик-Галутяком, як ніколи раніше, фахово та настроєво виконував великодні, дуже складні композиції українських композиторів, чітко передаючи красу духовної музично-вокальної творчости, зі своїм молодим диригентом вже не раз заманіфестував свою фаховість, а особливо відзначив себе під час тієї великодньої відправи, виконавши фахово найбільше скомпліковані твори українських композиторів, красу деяких з них ми почули вперше в цей день.

Одначе, найбільше драматично-зворушливими хвилинами були слова великодньої проповіді та привітання о. С. Галик-Голутяка, які, у першу чергу, були спрямовані до народу нашого на Україні. Змістовні слова отця поєднували символічно страсті Господні з долею нашого народу та з переконливістю висловили віру в те „що як воскрес Христос, так і закінчаться болі і страждання народу нашого".

Великодні хвилини викликали зворушення усіх присутніх та перенесли минулі роки, коли в краю чи поза краєм ми святкували ці радісні хвилини перемоги світла над темрявою, з вірою, що все неґативне щезне та світлі проміння Божої Правди сіятимуть переможно.

Після радіопересилань слідувала Божественна Великодня Літургія, а потім довгоочікуване освячення „пасок" чи „калачів-бабок", і всі ми намагалися хоч на хвилину продовжити ці незабутні моменти. Ми вдячні дирекції радіопересилань „Голосу Америки" за то, що мали змогу вкласти нашу „цеголку" в їх радіопересилання на Україну. Особливо вдячні їх відпоручникові Миколі Французенкові за його енерґію та піклування успіхом тієї радіопередачі перед її пересиленням та протягом Великодньої Утрені. Ми вдячні також і його інженерам, які доклали усіх фахових здібностей, щоб українське Великоднє Богослужіння полинуло через простори іоносфери на Україну.

Парохії церкви св. Андрія на чолі зі її парохом о. С. Галик-Голутяком, її славному хорові та диригентові Григорієві Галик-Голутякові та всім численним присутнім належиться признання і пошана за вияв всеукраїнської єдности та солідарности з Україною та народом нашим.

Д-р Святополк Шумський

Я була...

(Закінчення зі стор. 2)

ках, тримаючи чашку з кавою в руках, проходжується по залі секретарка дирекції Рома Диґдало, час-відчасу, встряваючи з кимось у розмову, ось Роман Татарський, скарбник дирекції дає комусь вияснення в справі оплат в оселі, а збоку Степан Віхар, зв'язковий з пресою стоїть при мікрофоні і часто проголошує різні розпорядження (мабуть довгенько вже виконує вою працю, бо аж захрип). І ще „застрягло мені в усі" чиєсь пояснення, що кожний мешканець помешкання платить місячно 30 відсотків чистого приходу.

Хтось питається ще про В. Томина, голову будівельного комітету з рамени дирекції, аж ось появився і М. Прихітко, адміністратор будинку, який не один раз запитував мене: — „Ну, коли вже спроваджуєтесь?..." Десь здалеку пройшла Лідія Колодчин довголітня голова СУА округи Дітройт, а це навіяло мені думку, що ціла ця будівля своїм первочинпочином сягає постанов Союзу Українок у нашому місті.

У дверях залі вже бачу енергійну дружину водія авта Марію З., яка водить очима по залі: — Ну, нарешті вже знайшла, а то в цьому лябіринті коридорів вліво, вправо, нелегко зустріти вас. Та ж тут аж 148 мешкань! Чоловік пішов уже по авто.

Стоїмо в передсінку будинку. По лівій стороні завважуємо пульт, на якому виписані прізвища мешканців і числа апартаментів, а дещо збоку — рядки ґудзиків. Хтось, що стоїть біля них, пояснює:

— Це охоронна система.

Наше авто вже перед дверима. Виходимо з будинку. На площі ще дуже багато автомобілів. Наближаючись до виїзду, ще раз обкидаємо оком цілу будівлю, що прощає нас ярко освітленими вікнами. Так, дійсно: наші пенсіонери знайшли тут гарне вигідне і безпечне приміщення. Але зараз же втискається ще й інша думка: кожна людина — це окремий закритий в собі світ із різними спрямуваннями, якого не осмислити стандартно...

День Оксани Бринь

Оксана Бринь

У часописі „Свобода" ч. 43 з 6-го березня ц.р. сповіщалося про те, що 24-го березня відбудеться концерт — вечір на пошану Оксани Бринь. Будучи на цьому вечорі, хочу поділитися враженнями з нього. Особливо з тими, що були запрошені і через непередбачені обставини не прийшли. Маю на увазі мистецьку одиницю в Твін Сіті — хор „Дніпро", одним із початківців якого була Оксана Бринь.

Неділя, 24-го березня як для Міннесоти, а спеціяльно цього року, була хоч і похмура, але тепла, без сніговію. Намічена попередньо заля для концерту в Лендмарк Сентер Ст. Пол виявилася малою і, що кинулося у вічі, увійшовши у фойє, — велика стрічка через цілу афішу про зміну залі на більшу. Добрий знак, подумала я. Заля гарно удекорована. На підвищенні два прапори: американський і український. На підлозі підвищення – український килим, а на пюпітрі — вишиваний полтавський рушник. Настрій у гостей святочний. Ювілятка трохи хвилюється. Спонзорами цього вечора-концерту були американські установи: Міннесотська опера, Ґатрі театр, Міжнародний Інститут, Дитячий театр, Центр Іміґрантських архівів при Міннесотському університеті та інші.

Дуже гарним вступним словом Джордж Мушамп привітав ювілятку і масово прибулих гостей. Представники від міст Ст. Пол і Міннеаполіс зачитали проклямації майорів Джорджа Латимера і Доналда Фрейзера. Від губернатора Стейту Міннесота Руді Пьорпича проклямацію прочитав представник стейтового уряду. У всіх трьох проклямаціях було сказано, що Оксана Бринь своєю працею для добра українського народу є прикладом для інших і тому неділя, 24-го березня, є днем Оксани Бринь. Після привітань виступила ювілятка. Виконані нею в українській мові (пояснення змісту — по-англійськи) пісні на слова Т. Шевченка та інших авторів нагороджувались публікою гучними оплесками. Після кінцевої пісні „Волошки" на сл. О. Лятуринської, муз. Ніни Пащенко, присутні на залі стоячи вітали ювілятку. Оплескам не було кінця. Її акомпаньятором був відомий піяніст Ричард Зґодава. Спостерігаючи все це, наводило до руздуму: якщо одна людина може пропаґувати українське мистецтво, пісню, культуру народу, з якого вона походить, не замикаючись у власному ґетто, то що міг би зробити загал українців у дружній співпраці за всі ці роки, що ми тут.

Ми, присутні, були горді за Оксану Бринь, бо це вперше в історії української спільноти Міннесоти була відзначена чужинцями такою високою нагородою українка. І то не лише за свою артистичну діяльність співачки, а й за людяність, зрозумілість, за ентузіязм і уміння подати руку помочи всім, хто її потребує. Правду сказав один з колишніх її учнів, що він ніколи не забуде „таких смачних нудолс, які їв у Оксани в один із холодних зимових вечорів". І я певна, що Оксана і сама нічого не мала іншого на той час, але з приємною усмішкою подані, як то вона вміє, вони смакували.

Програма була велика, різноманітна, цікаво подана. Були й комічні сторони характеристики Оксани: шукання ключів у торбі, в якій тільки немає батька з матір'ю. Співали колишні її учні, а також колеґи, що приїхали спеціяльно на цей вечір.

Подано з тейпу Дитячого театру запис вистави „Соловейко" на тлі читання Джюн Ґіббонс — вокальний супровід Оксани Бринь. Виконання цієї речі недало популярності Оксані серед музичного співочого світу і стала вона Міннесотським соловейком. Зачитувалось багато привітань з різних частин Америки, Австралії, Канади, Англії від знаних і незнаних нам композиторів і співаків, а також від Владики Мстислава, голови СКВУ П. Саварина, від Українського Комітету Міннасоти Відділ УАКРади, від друзів українців, від письменниці Докії Гуменної і поетеси Ганни Черінь та ін. Читалося довго, але не нудно. Подавалось різними людьми — артистами з Ґатрі й дитячого театрів. Не забули і про Оксанину маму Олександру Ф. Костюк. Був поданий коротко її життєвий шлях. Вона завжди була великою розрадницею Оксани в тяжкі часи її життя. Обоє вони були нагороджені оплесками, квітами й іншими подарунками. Діти, внуки і правнуки були горді за свою маму, бабуню і прабабуню.

Після концерту в кінці залі був приготований буфет з наїдками і шампанським для гостей. Тут був час для привітань і поздоровлень, обміну думками, а ювілятка вже думала про понеділок, про лекції і матеріял, який ще має приготувати для семінару професійних оперових співаків.

Валентина Єрмоленко